

IX Міжнародний круглий стіл
«Актуальні соціально-економічні та правові проблеми
розвитку України та її регіонів»

СЕКЦІЯ АСПІРАНТІВ, ЗДОБУВАЧІВ ТА СТУДЕНТІВ

**НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПОРЯДКУ ВЕДЕННЯ КАСОВИХ ОПЕРАЦІЙ**

Барвіненко Микола Павлович

Студент спеціальності «Облік і оподаткування»

*Науковий керівник: Масіна Л.О., старший викладач кафедри
бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту*

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
(Одеса, Україна)

Більшість операцій, що відбуваються на підприємстві, пов'язані з придбанням, виробництвом і продажем товарів та послуг і отже, оплатою та одержанням грошових коштів в касу підприємства. Законність здійснення обліку касових операцій регламентується чинним законодавством України і визначається на основі нормативно-правових документів.

Сьогодні основою порядку ведення касових операцій є нова редакція Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні від 29.12.2017 р. № 148 (далі – Положення) [1].

Положення передбачає низку новацій, а саме можливість:

- здійснення підприємством збору готівкової виручки (готівки), отриманої від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), для подальшого її здавання до банку з використанням комплексу технічних та програмних засобів, розташованих у місці здійснення готівкових розрахунків, які б забезпечували безпечне передавання коштів з робочих місць касирів до спеціально обладнаного приміщення для зберігання та подальшого здавання готівки до кас банків (так звана “пневмопошта”);
- здавання готівкової виручки (готівки) до банку через підприємства, які отримали ліцензію Національного банку України на надання банкам послуг з інкасації;
- застосування електронного цифрового підпису юридичної особи під час надання послуг в електронній формі або під час здійснення

інформаційного обміну з іншими суб'єктами електронної взаємодії;

- покладення функцій касира на працівника іншого підприємства, залученого на підставі укладеної угоди на надання послуги з надання персоналу [1].

В свою чергу, розширено поняття ліміт залишку готівки в касі - граничний розмір суми готівки, що може залишатися в касі в позаробочий час та забезпечити роботу на початку наступного робочого дня.

Для визначення ліміту каси підприємству/установі потрібно два документи: наказ про затвердження ліміту каси та розрахунок цього ліміту. Тепер в Положенні № 148 немає бланку визначення ліміту залишку готівки в касі підприємства. Отже, наказ, і розрахунок підприємства можуть оформлювати у довільній формі [1].

Тепер за визначенням, оприбуткування готівки – це проведення суб'єктами господарювання обліку готівки в касі на повну суму її фактичних надходжень у касовій книзі/книзі обліку доходів і витрат.

Крім того, додано ряд вимог щодо ведення касових операцій, зокрема, визначення внутрішніми наказами (розпорядженнями тощо) особливостей оприбуткування готівки в касах підприємств та відокремлених підрозділів залежно від графіку роботи, способів здавання готівки; визначення внутрішніми наказами (розпорядженнями тощо) особливостей встановлення лімітів каси відокремленим підрозділам підприємств [1].

Положення також містить вимогу щодо обов'язку небанківських фінансових установ, які в установленому законодавством порядку отримали ліцензію на переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунку, та підприємств – агентів банків здавати готівку (готівкову виручку), отриману через платіжні пристрої та пункти приймання готівки для подальшого переказу, на окремий поточний рахунок/рахунки, відкритий у банку/банках для обліку коштів, прийнятих для подальшого переказу.

При цьому небанківські фінансові установи, які, крім операцій з приймання готівки для подальшого її переказу, здійснюють видачу переказів готівкою, зобов'язані забезпечити здавання на такі рахунки готівки в сумі перевищення прийнятої для подальшого переказу готівки над виданою за переказами готівкою [1].

Також у зв'язку зі змінами у законодавстві України Положенням передбачено, що використання печатки підприємством не є обов'язковим.

Змінено терміни зберігання готівки, отриманої на виплату зарплати. Установи/підприємства мають право зберігати у своїй касі готівку, одержану в банку для виплат, що належать до фонду оплати праці, а також пенсій, стипендій, дивідендів (доходу) понад установлений ліміт каси протягом п'яти робочих днів, включаючи день одержання готівки в банку. А готівка для проведення таких виплат працівникам віддалених відокремлених підрозділів підприємств залізничного транспорту та морських портів може зберігатися в касах таких установ/підприємств понад установлений ліміт каси протягом десяти робочих днів, включаючи день одержання готівки в банку.

Правила поводження з понадлімітною готівкою та здачі готівки до банку для зарахування на поточний рахунок майже не змінилися:

- установи / підприємства мають право тримати в позаробочий час у своїх касах готівкову виручку (готівку) у межах, що не перевищують самостійно встановлений ними ліміт каси;
- готівкова виручка (готівка), що перевищує самостійно встановлений ліміт каси, здається до банків для її зарахування на банківські рахунки;
- відокремлені підрозділи установ/підприємств мають право здавати готівкову виручку (готівку) безпосередньо до кас юридичних осіб або банку чи небанківської фінансової установи, які в установленому законодавством порядку отримали ліцензію на переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунку для її переказу і зарахування на банківські рахунки юридичних осіб;
- суб'єкти господарювання здають готівкову виручку (готівку) для переказу на банківські рахунки суб'єктів господарювання до операторів поштового зв'язку, національних операторів та небанківських фінансових установ, які в установленому законодавством порядку отримали ліцензію на переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунку.
- готівкова виручка (готівка) здається для зарахування на будь-який банківський рахунок суб'єкта господарювання на його вибір.

Граничні суми розрахунків готівкою залишилися незмінними, а саме:

- між підприємствами (підприємцями) протягом одного дня за одним або кількома платіжними документами – у розмірі 10 000 гривень;
- між підприємством (підприємцем) та фізичною особою протягом одного дня – у розмірі 50 000 гривень;

- між фізичними особами за договорами купівлі-продажу, які підлягають нотаріальному посвідченню – у розмірі 50 000 гривень.

Окрім того, цією постановою також оновлено такі форми документів: Відомість на виплату готівки; Видатковий касовий ордер; Прибутковий касовий ордер; Журнал реєстрації прибуткових і видаткових касових документів; Касова книга; Книга обліку виданої та прийнятої старшим касиром готівки; Акт про результати інвентаризації наявних коштів, що зберігаються; Акт про перевірку дотримання порядку ведення операцій з готівкою.

Підводячи підсумки, варто зазначити, що наведений перелік нормативно-правових документів не є вичерпним, оскільки потрібно враховувати дію інших нормативних документів, що опосередковано впливають на порядок ведення касових операцій.

Література:

1. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова Правління НБУ від 29.12.2017 р. № 148 [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17>. - Назва з екрана.
2. Про встановлення граничної суми розрахунків готівкою: Постанова Правління НБУ від 06.06.2013 р. № 210 (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1109-13>. - Назва з екрана.

КРИПТОВАЛЮТНИЙ РИНОК ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ

Бессарабова Ніка-Катерина Андріївна

Студентка спеціальності «Облік і оподаткування»

Науковий керівник: Орлова Н.В., к.е.н., доцент

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

(Одеса, Україна)

Криптовалюта — вид цифрової валюти, емісія та облік якої засновані на асиметричному шифруванні і застосуванні різних криптографічних методів захисту, серед яких найбільшу популярність отримали Proof-of-work та Proof-of-stake, тобто це електронні гроші, які захищені від підробки, які можна зберігати в електронних гаманцях